

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefericite nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — REGULAMENT pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 28.)

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate sta-
țiile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 155.—Anul LXX.

Brașov, Vineri 13 (26) Iulie.

1907.

De ce nu mergem noi înainte.

Nu citești ziar românesc, în care să nu dai la toată ocaziunea de plângerea, că noi Românii nu trăim în unire și solidaritate, și de aceea nici nu putem lupta cum se cade pentru apărarea drepturilor noastre și pentru înaintarea noastră în cultură. Pe ori ce om mai de seamă, dacă vei sta de vorbă cu el despre treburile noastre românești, îl vei auzi tânguindu-se, că noi Românii suntem foarte galanți, ba chiar risipitori la vorbă și ne hotărâm ușor să întreprindem ceea ce ni-se propune și ni-se pare că-i bine și folositor pentru neamul nostru, dar când vine lucrul la adecă, când ni-se cere să răspundem cu fapte, suntem dintr'odată indispuși, nehotărâți, șovăitori, ba uneori cu totul descleșiți. Când e vorba de a începe ceva spre binele comun, sunt toți înflăcărați pentru frumoasa idee și frumosul plan, când însă se cere să ne împlinim datoria și să aducem jertfa de lipsă, pentru ca ideea și planul să se întrupeze, fiecare aproape se gândește numai la el, găsește mulțime de noduri în papură. Deodată nu mai vede și nu mai aude nimic din ce a văzut și ce a auzit mai înainte. Din galant și generos, ce era la vorbă, devine sgârcitul cel mai mare când i-se cere să-și pună umărul său, să dea ceva din pungă.

Nu poate fi ceva mai uricios și respingător decât o astfel de purtare. Ea dovedește nu numai mare slăbiciune a voinței, ci și necultură și prin urmare nepricepere pentru propriile interese. Cei ce se 'nrolează astfel în tabăra nepăsătorilor, nestatornicilor și a fățarnicilor nu știu și nu simt cât de mult își strică înșiși prin purtarea lor îndărătnică, șovăitoare, de lasă-mă să te las, căci nefind una și la fapte cu toții, obștea se slăbește, se risipește, se desbină și se dărapănă.

Eată de ce Românul nu poate merge înainte sau numai cu greu, foarte încet și nesigur poate înainta.

Nu suntem încă destul de copti la cap să înțelegem ce înseamnă a lucra în unire și solidaritate, ce putere mare dă unui popor conștiința, că trebuie să-și facă fiecare datoria deplin și fără întârziere, întâmple-se ce se va întâmpla.

Proba cea mai simplă pentru a ne convinge dacă este într'adevăr așa cum zicem, vom avea-o dacă vom adresa o întrebare ziarelor noastre românești, ca să ne spună câți cetitori au și câți din acești cetitori plătesc abonamentul lor la timp cum se cuvine, ear câți rămân în restanță și datori, nu atât fiindcă le-ar fi fost greu să-și facă datoria cu onoare și cinste, ci fiindcă sunt neglijenți, nepăsători și nesimțitori, n'au mândria în ei să zică fiecare despre sine: țin la casa un ziar național român și mai bine aș bea cu câte un pahar de vin sau bere mai puțin într'o săptămână, ori m'ași lipsi de alte plăceri, decât să nu 'mi plătesc la termen abonamentul meu, simțindu-mă și eu astfel ca membru al marelui obște românesc, care nizește, stăruie și luptă pentru libertate și progres.

E aproape de mintea omului, că dacă este să fim de un gând și de o simțire — cum a zis neuitatul nostru bard național, ca să putem mai ușor urni din pietri carul națiunii noastre mult cercate, — trebuie să avem o legătură sufletească între noi, necurmată, ca să știm ce se petrece în lumea cugetărilor și faptelor din sânul poporului nostru.

O astfel de legătură o mijloacesc și o susțin în primul rând gazetele noastre naționale. De aceea nu numai că acestea trebuie să fie sprijinite de tot Românul binesimțitor, chiar și de către aceia, cari nu știu sau nu pot ceti, însă au mijloace, ci este chiar o chestie de mândrie și onoare națională, ca fiecare Român care știe să cetească să țină un ziar românesc la casa sa.

Cu cât un popor este mai înaintat în cultură, cu atât ziaristica la el

stă mai bine și este mai răspândită. Numai așa se esplică existența în statele civilizate a multor ziare, care au prenumerați cu sutele de mii și cari în urma aceasta și sunt în stare a presta tot ce numai li-se poate cere din partea publicului.

Să nu lungim vorba. Datorie, mândrie, onoare nu cuprind încă tot ce un popor poate dobândi prin sprijinirea presei sale cinstite naționale, ci mai este încă un moment puternic, care îndeamnă la aceasta: interesul binepriceput al fiecărui mădular al națiunii. Cum s'ar putea altfel să se pătrundă toți fii neamului de aceleași idei, sentimente și aspirațiuni și să se îmbărbăteze pentru unele și aceleași fapte nobile și mărețe?

Nu mai pe această cale se poate ajunge la unire și solidaritate, care ne lipsește atât de mult; numai pe ea poate merge și Românul sigur și cu curagiu înainte spre împlinirea măreței sale meniri pe acest pământ!

Revista politică.

În politica internă a Ungariei este încă tot la ordinea zilei *chestia croată*, care dă mult de gândit puterțicilor zilei. Deputații croați, reînțorși aeasă, în loc să se odihnească de ostenelele ce le-au depus în dieta ungară obstruând proiectul ministrului Kossuth, cutreeră dintr'un capăt al Croației până în celălalt țeara, chemând poporul croat la luptă pentru drepturile limbei croate. Un mare meeting s'a ținut alaltăeri în comuna Susak de lângă Fiume, în care au vorbit deputații croați Barcsici, Supilo și Mazsuranici, atacând cu mare vehemență guvernul ungar și dieta maghiară. Deputatul Supilo a zis între altele că acum nu mai este vorba de dreptul limbei croate ci de drepturile de stat ale Croației și de *separarea Croației de Ungaria*. În decursul vorbirii înflăcărate a deputatului Supilo, poporul a isbucnit în

strigăte puternice de „Jos Kossuth! Jos guvernul!”. Deputatul cercului Susak, Dr. Barcsici, a zis că a sosit momentul ca toți Croații să se strângă într'o singură tabără pentru a lupta contra guvernului maghiar și contra banului Rakodzai.

Comuna croată Sesvete de lângă Agram a hotărât zilele acestea să trimită Maj. Sale un *memorand*, prin care să protesteze contra introducerii limbei maghiare ca limbă officioasă în Croația. A mai decis ca dările încasate să nu le trimită erariului ci să fie depuse la o bancă până ce Maghiarii nu vor da satisfacțiune pentru violarea pactului ungaro-croat. Interesele acestor bani vor fi folosite pentru acțiunea contra societății școlare maghiare din Croația. Comuna a protestat apoi și contra numirei lui Rakodczay de ban.

Foile maghiare aduseră zilele aceste știrea, că Dr. Frank, unul dintre conducătorii partidului Starcevician croat, a avut în Viena o *consfătuire cu Dr. Lueger* pentru desfacerea Croației de Ungaria și alierea ei cu Austria. Atât Dr. Frank cât și Dr. Lueger au desmintit știrea.

Intr'o convorbire ce-a avut-o Dr. Lueger cu un redactor al ziarului „Agramer Zeitung“, Dr. Lueger numește această știre o născocire mincinoasă maghiară, o istorie de betyari maghiar. E drept că s'a întâlnit cu Frank, căci doar Frank îi e prietin și coleg de școală, și au vorbit ca oameni particulari și despre politică. În discuția lor au văzut că în multe privințe sunt de acord. Lueger a reprezentat părerea că Austria și Croația în multe lucruri au interese identice. Nu e adevărat că Frank a intervenit la Lueger ca partidul social-creștin din Austria să se amestece în politica Croației și să lucreze mână în mână cu partidul starcevician croat pentru înființarea Croației mari. E ridicolă afirmațiunea că social-creștinii au în-

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

Garoaie, crini visează pe morminte
Și dulcea, blând se leagănă zefirii.
Garoaie, crini sunt semnele iubirii,
A unui vis ș'a unui dor ferbinte.

Atâția dați uitării, părăsirii
Iși plâng pe cruci aducerile-aminte
În tremur blând și jalnic de cuvinte
Și samăn flori de-asupra putrezirii...

De-oparte însă 'n marginea grădinii
E numai iarbă deasă și plecată;
Acolo 'n fund sunt îngropați străinii.

Și n'auzi plâns acolo nici odată,
Și nu 'nfioresc garoafele și crinii,
Dar vara 'n zori e iarbă lăcrimată.

Ecaterina Pitiș.

Roata norocului

sau

Nestatornicia lucrurilor trecătoare.

Istoria este oglinda, în care se văd lucrurile trecute și se prezentează cele de față și cele viitoare. Din faptele bărbaților celor mari și cu nume nemuritoare, învățăm, că tot ce este bun să facem și să le urmărim și noi lor; eară din faptele cele rele și de scăderile lor, avem datorița sfântă se ne ferim — adecă ce este reu să încununăm. O învățătură morală și de mare folos pentru viața practică vom lua și din istorioara, ce voiesc să o povestesc aici mai jos. Eram copil în școală când am auzit-o pentru primadată și am învățat-o și eu, și acum ca bărbat în vârstă — în aduc aminte cu drag de faptele mari, învățate din istorie.

În timpurile vechi — foarte de mult — trăia în țara Egiptului un rege puternic cu numele Sesostre. Despre el ne spune istoria, că era cel mai puternic domnitor de pe timpul său. Prin dese sale războaie a cuprins o mulțime de țări atât în Africa precum și în Asia. Domnitorii și popoarele țărilor vecine aveau o teamă — un respect — mare față de acest rege tiran. Pe domnitorii supuși în războaie îi prindea, ear poporul și frun-

tașii săi erau duși în robie amară, de unde numai moartea îi mai putea scăpa. O familie prinsă și dusă în robie, nu mai rămânea împreună cum a fost, tata mergea la o parte, mama la alta, feciorul în dreapta, ear fata în stânga, și acești nefericiți membrii de familie, nu se mai vedeau, ci erau despărțiți pentru totdeauna.

Sesostre, regele, mai avea și acel obicei tiran, că pe regii sau domnitorii prinși în războaie îi înhăma la carul său de triumf — ce era frumos împodobit — și sârmanii învinși trebuiau să tragă în locul vitelor pe învingătorul lor.

Odată viteazul rege egiptean cuprinse din nou câteva țări și prinse pe domnitorii lor. La reînțorcerea sa, fu primit de către supușii săi în chipul cel mai sărbătorește. Ostașii din oastea egipteană cântau fel de fel de cântări, prin cari preamăreau pe regele lor și lăudau învingerile repurtate asupra contrariilor lor. Fiecare ostaș era încercat cu felurite lucruri scumpe, ce le aducea cu sine, luate din țările supuse. Înaintea regelui Sesostre mergea și un șir lung de oameni, prinși sârmanii în război și luați ca robi de învingători.

Carul regesc de triumf era tras de patru bărbați îmbrăcați în vestminte scumpe — prețioase, însă pline de praf

și de noroi. Bărbații aceia erau cei patru domnitori învinși, cari acum, spre nefericirea lor, trebuiau să îndeplinească lucrul acesta atât de umilitor pentru ei!

Regele învingător Sesostre sta măreț și să uita cu mândrie în toate părțile, dar mai ales la cei patru regi, cari umiliți și cu capetele plecate la pământ, plini de sudori, de abea să mai târau pe picioare, de osteniți ce erau.

Unul dintre acești nefericiți domnitori, un bătrân — om vrednic de toată cinstea și respectul, cu barba albă ca zăpada și lungă până la brâu — mergând pe drum, nu-și mai lua ochii de pe roata unui car, ce mergea înaintea sa la câțiva pași.

Regele Sesostre observă lucrul acesta și dete poruncă oamenilor sei să se oprească. El întrebă pe bătrânul domnitor, de ce privește așa neîntrerupt la roata dinaintea sa?!

„O puternice rege Sesostre“ răspunde bătrânul ostentit, „cum să nu privesc la mișcarea ce o face roata aceea, când văd, o asemănare așa de mare între soartea omenească și între dansa! Vezi rege, cum o parte a roții, să afli aici sus, tocmai în vârf, aici se scoboară tocmai până jos încât aproape de jumătate se îngroapă în praful de pe drum! Intocmai așa este și soartea omenească. Când te afli mai sus

demnat pe Wekerle să prezinte dietei proiectul nărod despre oficianții de tren, ca astfel să se producă discordie între Croații și Maghiari.

Eu — continuă Lueger — am simpatie față de Croația și partidul social-crescîn încă se poartă cu simpatie față de aspirațiunile croate, cari sunt juste. Simpatia noastră ajunsese la zero când Croații s'au aliat cu Maghiarii, dar acum iarăși a înviat simpatia noastră pentru Croații, pentru că acum Croații știu că trebuie să facă tocmai contrarul dela cele promise în rezoluția fiumană. Ce și pot aștepta Croații dela Maghiari? Acțiunea deputaților croați e considerată și în parlamentul austriac ca un lucru foarte important. Croații singuri nu vor ajunge la scop, dar dacă vor fi cu minte, vor avea mare succes. Ajutorul niciodată nu vine prea târziu. Croații deocamdată au cel puțin sprințul moral al partidului social-crescîn.

In convorbirea ce a avut-o Dr. Lueger cu corespondentul ziarului „Agrar-Zeitung“, a mai zis că Maghiarii s'au implântat ca un ic între popoarele dela răsăritul și apusul Monarchiei și că acest ic trebuie delăturat, ca să se stabilească o legătură firească între toate popoarele Monarchiei și cele din peninsula balcanică, pentru promovarea libertății și a cultului lor, ce ar corespunde *ideii marelui Austrii*, care ideile există deja de pe vremile prințului Eugen de Savoya.

Vorbele lui Lueger au produs mare zarvă între patrioți și indeosebi ziarul evreu-liberal „Neu Freie Presse“ atacă în mod vehement pe Lueger, scriind că cercurile competente vieneze ar trebui să respingă declarațiile primarului Lueger, cari constituie un atentat împotriva realizării pactului economic. Articolul acesta a pricinuit, de sine înțeles, mare bucurie în Budapesta și aproape toate ziarele maghiare îl publică, atacând pe Dr. Lueger.

Dep. croat Supillo, care face parte din partidul coaliției croate și prin urmare este adversarul partidului starcevician, căruia îi aparține deputatul Dr. Frank, a scris în numărul de ieri al ziarului „Novi List“ un articol, în care de asemenea combate politica lui Dr. Lueger, scriind că Croații nu se vor învoi nici când să ajungă o provincie austriacă. E drept — zice Supillo — că Croații se luptă și se vor lupta contra șovinismului maghiar, care vrea să le răpească drepturile lor, dar în schimb ei nu se vor arunca în brațele Vienei.

De sigur că și acest articol va

pricinui Ungurilor mare bucurie, deși deputatul Supillo le declară pe față că Croații nu se vor lăsa înghițiți nici de șovinismul maghiar.

După o desbatere mai îndelungată „Reichsrat“-ul din Viena a votat budgetul provisoriu și în a treia cetire. În decursul acestei debateri mai mulți deputați au atins în vorbirile lor și chestiunile, cari privesc mai aproape Ungaria. Intre alții deputatul ceh, Kramarz, vorbind de chestia croată, a zis că Viena trebuie să înceapă o altă politică, politica toleranței față de toate națiunile, *politica democrației adevărate, care nu cunoaște popoare de clasa a doua*. Deputatul român bucovinean bar. A. de Hurmuzachi a vorbit pe larg despre starea Românilor din Bucovina, cerând guvernului să îplinească cererile drepte ale Românilor. Rezolvarea chestiunii naționale, a zis bar Hurmuzachi, se poate face numai pe baza deplinei egalități a tuturor popoarelor.

În ședința de Marți a Reichsrathului, s'a ales definitiv ca președinte dep. Weiskirchner, iar ca vicepreședintii d-nii Žacek și Starczinsky. În urmă camera a adoptat proiectul de lege privitor la mărirea drepturilor vamale în Turcia cu 3 la sută. La acest proiect aluat cuvântul dep. Redlich, care a zis că rezultatele politicii austro-ruse în Macedonia nu sunt satisfăcătoare. Cere prin urmare ca guvernul să supună camerei o carte albăstră asupra situației în Macedonia, asupra activității adjunctului civil austriac și a funcționarilor comis. de control și financiare, iar exportul Austriei în Orient trebuie să fie sprijinit în mod eficace de către ministerul afacerilor străine. Corpul diplomatic trebuie să fie modernizat și democratizat.

Din Soeul, capitala Coreei a venit zilele acestea știrea, că împăratul Coreei, cu numele Yi-Höng, a renunțat la tron în favorul fiului său. Foaia oficială din Soeul a și publicat deja demisiunea împăratului. Prin această demisiune, Japonia s'a făcut cu totul stăpână asupra Coreei, al cărei teritoriu e de trei ori mai mare decât al Ungariei. Împăratul răsturnat de pe tronul Coreei va fi — probabil — exilat în Japonia până la moarte. Armata coreeană, văzând soarta rușinoasă, la care a ajuns țeara, s'a răscolit contra Japonezilor. Se vorbește, că 25 Japonezi au căzut morți sau răniți. Împăratul coreean a trebuit să se roage de iertare prin o epistolă adresată marchizului japonez Ito, care e adevăratul domn al Coreei.

Japonezii au luat dispozițiuni energice pentru suprimarea revoltei și restabilirea liniștii. Noul împărat coreean va fi împărat numai cu numele, de fapt Coreea stă sub stăpânirea împăratului japonez. Detronarea împăratului coreean a urmat așa de grabnic în urma faptului, că bătrânul împărat a trimis o deputațiune la conferința dela Haga, ca să protesteze că nu a fost invitată și Coreea la conferință. Japonia n'a mai putut erta aceasta împăratului coreean, ci imediat l'a silit să abdică.

Din New-York se anunță, că evenimentele din Coreea sunt urmărite cu mult interes de populațiunea americană. Se crede, că Japonezii nu vor fi în stare să restabilească ordinea la Soeul. În portul Cofo staționează 4 bastimente de războiu americane, iar la Shanghai alte 2. Ele vor fi trimise spre Chemulpo, portul în vecinătatea Soeulului, îndată ce viața supușilor străini de acolo va fi amenințată.

Măceluri sângeroase sunt iarăși la ordinea zilei în Macedonia și lumea așa s'a obicinuit cu ele, încât nu le mai dă atâta importanță. Din când în când vin însă știri despre adevărate lupte pe viață și pe moarte între bande și trupe de soldați. Astfel se anunță, că la Rakli s'a dat o luptă strașnică între o bandă bulgară și soldați turci. Turcii au avut ca arme și 2 tunuri. În luptă 40 Bulgari și 5 Turci au căzut morți. O altă luptă, și mai crâncenă, s'a dat la Perlepe. 73 Bulgari, între cari și comandantul lor, au căzut morți. Turcii au pierdut 5 morți și 11 răniți.

Un cas flagrant de volnicie politică nească. În numărul trecut am publicat sub titlul de mai sus pățania elevilor dela gimnaziul gr. or. român din Brașov, cari în mod volnic au fost pedepsiți și de poliția din loc, pentru că la examenul de gimnastică dela școala reală de stat din Brașov nu șiau descoperit capul în decursul cântărilor maghiare „Szozat“ și „Himnusz“. Făcând istoricul acestei pedepsiri am zis, că n'am aprobat sentința severă a conferinței profesoriale pe motiv, că școlarii români n'au avut intențiunea de a demonstra contra cântecelor maghiare.

Cu privire la aceasta afirmațiune a noastră ni-se comunică din parte competentă, că elevii români n'au fost pedepsiți de către conferința profesorală pentru demonstrație, căci cercetarea n'a constatat nici o demonstrație, ci elevii au fost pedepsiți pentru „purtare necuviincioasă în public“, agravată prin faptul, că acea purtare putea ușor provoca în acel loc și la acel timp scandal, ceea ce după legile școlare disciplinare se pedesește fără cruțare. Măsura pedepsii s'a stabilit în acord cu toți profesorii de clasă respectivi și cu considerarea conduitei, etatea și alte circumstanțe ale respectivilor elevi.

Institutele de bani din Ungaria în 1905.

Oficiul statistic central a dat de curând publicității datele statistice cele mai recente (pe 1905) asupra institutelor de bani din țările coroanei ungare. Extragem din datele acestea pe cele mai însemnate, completându-le și punându-le alături cu datele noastre statistice asupra institutelor de bani române în 1905.

Conform datelor oficiale au existat până la finele anului 1905 în Ungaria propriu zisă 465 bănci, 727 case de păstrare și 2579 însoțiri de credit, în total așadar 3771 institute de bani, față de 3612 în anul 1904.

La numărul de 3771, institutele de bani române participă cu 115, în care cifră însă se cuprind numai societățile pe acții și cele câteva însoțiri, asupra cărora avem date pozitive; pe când diferitele tovarășii de credit înființate de vre-o câțiva ani încoace mai ales pe sate, în lipsă de date, n'au putut fi considerate aici.

Lângă cele 3771 institute de bani din Ungaria propriu zisă mai vin a se adăuga institutele de bani din Croația și Slavonia, anume 33 bănci, 97 case de păstrare și 642 însoțiri de credit, astfel că totalul institutelor de bani se urcă la 4543.

Capitalul societar al acestor 3543 institute de bani a fost la finele anului 1905 de K 661.022.000, iar Fondurile de rezervă generale și speciale s'au cifrat cu K 382.328.000, va să zică *averea proprie* a totalității institutelor de bani a fost de K 1154 43 milioane.

La sumele acestora institutele noastre de bani participă cu rotund K 12.300.000: la Capitalul societar și cu rotund K 6.800.000: la Fondurile de rezervă; la cifra averii proprii deci cu rotund K 19.100.000.

Depozitele spre fructificare, incluzive cele de cont-curent și de altă natură, au atins la toate institutele din țară cifra de K 3013 milioane; la băncile române ele se cifrează cu rotund K 61 milioane. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la finele anului 1905 a fost de K 1585.6 mil. (+ față de 1904 de K 170.6 mil.) iar al Obligațiunilor comunale de K 724 milioane (- față de 1904 de K 33 mil.). Din suma de K 1585.6 milioane scrisurile fonciare ale „Albinei“ reprezintă rotund K 6 milioane.

Profitul net realizat de totalitatea institutelor de bani din țară în 1905 a fost de K 107.477.000 care se împarte cum urmează; bănci K 37.6 mil. la capital și rezerve de K 402.74 mil.; institute de credit fonciar K 9.9 mil. la capital și rezerve de K 139.19 mil.; case de păstrare K 44.35 mil. la capital și rezerve de K 394.3 mil. și însoțiri K 15.56 mil. la capital și rezerve de K 218.18 mil.

Profitul net al băncilor române se cifrează pe lângă capital și rezerve în sumă de K 19.100.000 cu rotund K 2.300.000.

La totalitatea institutelor de bani rentabilitatea capitalului societar a fost de 16.25%, la băncile române 18.69%.

Capitalurile aflătoare în administrația institutelor de bani se distribuie în singuraticii rami de afaceri cum urmează:

Portofoliu K 1647.2 milioane (rotund

și ougeți, că tot norocul de pe lume s'a adunat împrejurul tău, dintr'odată roata să întoarcă și te pomenești scoborât tocmai jos în țarină, întocmai precum sunt și eu acum și cu nefericirii mei soți prinși... și desconsiderați se tragem ca vitele în jug“!

Cuvintele acestea au pătruns adânc în inima regelui învingător, Sesostre! Oare nu vei putea ajunge și tu vreodată în tocmai ca acești oameni în mâinile altor domnitori — să fii și tu batjocorit și înhămat la carul de triumf? s'a întrebat el în ougetul său — și îndată porunci servitorilor săi, ca cei patru domnitori supuși, să fie luați dela car și eliberați din lanțurile, cu cari erau legați!

De aici înainte viteazul rege Sesostre nu mai puse oamenii să-i tragă la carul său de triumf, ci s'a mulțumit cu cai frumoși și sprinteni la umblat, s'au chiar și cu boi albi și mari la coarne!

Din această istorioară scurtă tragem învățătura morală, ca să nu ne încredem prea tare în norocul nostru, căci acela este schimbăcios, și ne părăsește ohiar atuncea când nu ne gândim — deci să nu asuprim pe nimenea, ci să ne înbogățim în fapte bune și creștinești!

Rodna-veche în Iulie 1907.

Silv Mureșan,
inv pens.

Dascălul lui Solomon Vârtelniță.

— Ispravă dascălească. —

II.

Intr'o zi din Septembrie, des de dimineată, la porțița școlii din Strâmloc stetea o căruță hodorogită, c'un cal scrintit, sau mai bine zis o iapă deochiată, biata, într'atâta, cât nu puteai cunoaște streangurile din oasele ei deșirate. De pe o scândură legată cu ață de-a curmezișul între loitre se scoală un om, de statură mijlocie, c'o căciulă de miel trasă pe ochi, cu sumanu luat pe mâneci, — acăță frâna — streangurilor în capul leucei, iar biciușca o implântă cu codoriștea sub gujba ciordăului, se dete jos și merse la fereastră.

— Domnule Dascăl?!

— Tu ești vecine?

— Ba... ios Solomon!

— Aia, aia!... merem dar?

— Cu căruța!

— Ci taci?!

— No! No!... acu las' pe mine! —

Numai iute mă rog, că știi... mi de 10 zloții aia.

— Mie mii de mai mulți vecine, dar acu tot una... mergem.

Doamna dascăliță, cu Grigorașul ei în brațe, privi pe fereastră la fericitul ei

bărbat, care cu căruța să duce la alegere, fală Doamne, — trebuie dar să fie ales. — După-ce dascălul să așează pe legătura de fân, tărăboanța lui Vârtelniță din Strâmloc, se mișcă încet, iapa, blândă afară din cale, pășea de tot domnește pe strada bulgăroasă, și roata dinaintea dreptei, cărțăia în trei minunate glasuri, și-aio-ii! și-aioii! Căni treziți prin ascuțitul vers neîndatinat, începură a alarma satul liniștit, de să crezi c'a dat peste el „vigrehaită“ nu altcum.

— Hii sireapă! — Că-ți dau ovăs din Brebenei.

Ajungând cele patru roate trase de sireapa, în Brebenei, dascălul se reculese, se scoborî naintea școlii, unde erau adunați sătenii, — își luă zapisurile lui, și în vremea ce Solomon, îl curăța de fân și scăieți, cari s'au legat de căbatul dascălesc — mult pățit și prin multe vremuri de tristă aducere aminte, — oamenii din Brebenei, curiosi foarte, nu știu de iapă, de minunata căruță, soula nepotrivită a lui Solomon, ori de domnu ista cu fânul și otava pe căbat, voiau să se mire, destul că 'necetul cu 'necetul toți se strecurau, roată cât pe colo pe lângă iapa și căruța vestită a și mai vestitului Solomon Vârtelniță din Strâmloc.

El deshănu dobitocul, îi dete fân și ovăs, desfăcu „feleherțurile“, în căta vreme toți oamenii îl încunjurară așa, că credeai

în mijlocul lor, pe vr'un jidan cu pipe și tăbac.

Unul pe altul să cotea, — că se deie în vorbă cu acela, — unii se uitară după dascălul, ca oare unde mere, alții la sireapa cum se chinuia cu rosul fânului, iar cei mai apropiați la neica Solomon, cum înghițise una, și acum mânca cu poftă, slănină subțire fragedă, cu pâne bună de săcară, așa de liniștit, precum că, în viața lui n'ar fi fost făcând altceva, decât că a venit în toată ziua în Brebenei să mănca 'naintea altor oameni slănina lui; părea că-i singur, așa nu se lăsa conturbat de nimeni.

Dela o vreme vr'o doi mai bătrâni pășiră aproape de el; și începură încet, ca și cum ar fi vr'un mare secret la mijloc.

— Mi se pare că te cunosc?

— Și mie mi se pare.

— Nu vei fi doar Vârtelniță din Strâmloc?...

— Si tu ești Niculae Tatului din Brebenei.

— Vale-o! vezi bine! d'apoi cu alegerea de notarăș... vezi, acum fmi căzu în minte cu grosu, — dar rogu-te, — și ăsta care-o venit nu-i Vrăbioi dascălul dunsatu vost?...

— El-ui întreg-întreguț... Acum tot satul se îndesuia, să-i

K 56.800,000*); Avansuri pe efecte K 145.1 mil. (K 525,000); Credite cu acoperire K 536.2 mil. (K 10.100,000); Imprumuturi ipotecare K 2389 mil. (K 20.400,000); Imprumuturi comunale K 758.12 mil.; Imprumuturi pe obligațiuni K 312.9 mil. (K 6 mil.); Efecte proprii K 539.2 mil. (K 5.800,000); Efectele fondurilor K 162.7 mil.; Debitori K 280.7 mil.; Imobiliu și mobilier K 137.4 mil. (K 3.200,000); Debitori K 323.7 mil. (K 1.200,000); Cassa K 86.8 mil. (K 1.5 mil.).

Capitalul propriu și străin, cu care operează toate institutele de bani la olaltă, se uroa la K 7431.5 mil. resp. cu detragerea imprumuturilor în scrisuri fonciare și obligații comunale la K 4330 milioane. Capitalul de operație al băncilor române este K 105,700,000 resp. fără scrisurile fonciare ale „Albinci” K 99,700,000.

În timpul dela 1902—1905 capitalul de operație a crescut la totalitatea institutelor de bani cu K 1486 mil., la băncile române cu circa K 325 mil.

O comparație a cifrelor dela totalitatea institutelor de bani din Ungaria cu cifrele institutelor din Austria, care alt-cum ar fi foarte interesantă, este grea, pentru că în Austria organizația băncilor diferă de organizația băncilor din Ungaria; acolo există bănci provinciale, cari n'au capital de acție, ci numai garanția provinciei respective; asemenea sunt casele de păstrare instituțiuni comunale și nu societăți pe acție, ca cele mai multe dela noi.

Cu toate acestea iată câteva date: Băncile austriace au avut în 1906 capital propriu K 969 mil., cele din Ungaria K 402 mil. Capitalul străin administrat în 1905 de totalitatea institutelor de bani, case de păstrare și institute de credit din Austria, în formă de depozite spre fructificare, cont-curent și creditori se cifrează cu K 8600 mil. față de K 4330 mil. în Ungaria. Imprumuturile ipotecare ale institutelor de bani austriace se pot evalua la K 5800 milioane.

„Revista Economică“.

STIRILE ZILEI.

— 12 Iulie v.

Moștenitorii de tron ai României în Sibiu. Eri, Mercuri, 24 Iulie nou, au sosit în Sibiu, venind cu automobilul pe la Turnu-Roșu, moștenitorii de tron ai României, principele Ferdinand și principesa Maria, însoțiți de fiul lor, principele Carol, de d-l ministru român de interne Ionel I. Brătian, de d-na Brătian născ. Stirbei, d-na Grecean, d-l inginer Aurel Diaconovich și de alții. Au sosit toți (în patru automobile) în Sibiu la oarele 12 și jumătate și au descălecat la „Impăratul Romanilor”, unde imediat au luat masa. La oarele 2 s'au ridicat dela masă, și Altea Sa Regală, principele Ferdinand, a făcut primblare, împreună cu principele Carol, pe jos, prin oraș, iar Altea Sa Regală, principesa Maria, însoțită de d-l ministru Brătian și d-l inginer Diaconovich, cum și de d-nele Brătian și Greceanu, a vizitat la oarele 2 și jumătate catedrala noastră, apoi muzeul „Asociațiunei”. La oarele 3 și jumătate au plecat toți îndărăt pe la Turnu-Roșu în România, între aclamările zgomotoase

*) Cifrele din paranteze se referă la băncile noastre.

audă pe aceia ce vorbesc, căci mai avea două ceasuri, până să se înceapă votarea.

— Poate o fi vrând și el să se aleagă la noi de dascăl?

— La astă vorbă, Solomon rămase ca trăznit, cu bucătura în gură, cu gura întredeschisă, cu cuțitul tăind slăbina, în lucru de jumătate, și se holba mirat, schimbând fețe, la vorbitor!

— Ce? nu-i cu supărare asta frate, mai sunt v'o patru, și el poate concura.

Solomon iute și învăli merindea, termină cu bucătura și arăta o neliniște ne mai pomenită, fruntea i-se încreți, și fața lui arăta un mare dor, de plâns, — merse la iapă, o bătu cu jele pe gât, o netezi pe ochi, frunte și bot, — veni îndărăt, stătu oblu înainte celuia:

— Da rogu-te — începu răgușit, cu vorbă trăgănată, sficioasă și jalnică — ce faceți, ce ferbeți aici astăzi?

— Cum? d'apoi nu știi că azi avem mare lucru de isprăvit?

— Doar aseară a strigat din deal, că azi toți să fim la alegerea de dascăl...

— De dascăl, — răspunseră într'un murmur lung toți sătenii — în ce vreme Solomon se prefăcu într'o mirare și durere nepricepută și neînțeleasă de ni-meni.

— Da zo! adaugă și niște femei

ale publicului numeros, care era de față. — > T. R. <

Plecarea la manevre. Azi dimineață în zorile zilei au plecat la manevre spre Sibiu ofțerii și soldații regimentelor 50 și 2 staționate în Brașov. Manevrele se vor face în jurul Sibiului și vor ținea până în primele zile ale lunii Septemvrie. Dumineca trecută a rostit d-l Nicolae Fizeșanu, preot militar, o frumoasă vorbire în biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate, în fața soldaților din incidentul plecării lor la manevre. Frumoasa și instructiva vorbire a părintelui Fizeșanu o vom publica în numărul viitor de Duminecă.

Precum aflăm, sosesc Lunia viitoare soldații regimentului 31 din Sibiu la Blaj, unde vor face manevre în brigadă.

O misiune română la Sultan. D-l general Averescu, ministrul de războiu al României a plecat la Constantinopol spre a oferi Sultanului în numele regelui Carol marele cordon al ordinului „Carol I” în briliante. D-l general Averescu este însoțit în călătoria sa de secretarul de legație Gabriel Mitilineu și de căpitanul din cavalerie Prodan. Misiunea românească va fi primită în audiență de cătră Sultan mâne, Vineri, imediat după serbarea Selamlucului, la care va asista și misiunea extraordinară română.

Turneul Z. Bârsan. Reprezentanții trupei Bârsan anunțate pentru Sâmbăta și Dumineca trecută la Săliște și amânate din cauza unor piedeci neatârnatore de dânsul, se vor da cu toată siguranța Sâmbăta și Dumineca viitoare.

Ambasadorul japonez din Viena la Papa. Papa a primit Luni cu mare solemnitate pe ambasadorul japonez din Viena *Uchida*, care s'a prezentat înaintea Papei c'o misiune specială. *Uchida* a predat capului bisericii catolice scrisoarea de acreditare, exprimându-și bucuria, că cu această misiune l'a încredințat pe el. L'a asigurat pe Papa că Mikado se poartă cu bunăvoință față de supușii creștini catolici. Papa în răspuns, ce i-l'a dat, și-a exprimat mulțăminte pentru primirea ce i-a făcut-o Mikado delegatului extraordinar al scaunului papal, totodată și pentru bunăvoință și pentru acele libertăți, cu cari a împărțit pe creștinii din Japonia. După audiență, ambasadorul a făcut o vizită secretarului papal *Mery del Val*, care i-a întors vizita.

Necrolog. În Deda a încetat din viață la 23 Iulie n. *Leo Popescu*, paroh gr. or. și protopresbiter onorar în al 53-lea an al vieții, al 24-lea al preoției și al 6-lea al văduviei sale, după un morb greu, împărțit fiind cu sfintele sacrameinte ale muribunzilor. Inmormântarea are loc astăzi, Joi, la 2 oare p. m. în cimitierul de lângă biserica cea nouă. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

O bandă de țigani ucigași. În noaptea spre 20 Iulie s'a întâmpat în comuna Dănoș de lângă Budapesta, o frumoasă și îngrozitoare crimă, care a pătruns ca fulgerul prin întreaga țară. Anume la capătul acestei comune se află o cărciumă, a cărei proprietar, cu numele Szarvas Istvan, își ducea liniștit traiul său casnic, împreună cu soția sa și o fată de 17 ani. În dimineața zilei de 20 Iulie, cam pe la 4 oare

locuitorii din vecinătatea cărciumei, trezindu-se din somn, au zărit un fum negru deasupra cărciumei, și crezând că s'a iscat un foc în casa cărciumarului, au grăbit cu toții, ca să stingă focul. În jurul casei nu se vedea nimeni dintre stăpâni, cu toate că casa lor ardea. Oamenii veniți întru ajutor se aruncară prin flăcări și fum, ca să pătrundă în interiorul casei, unde credeau, că vor găsi pe cei ai casei ca să-i pomenească, ca nu cumva să piară în flăcări. Dar stan de piatră s'au făcut când pătrunzând în interiorul cărciumei, au văzut una din cele mai îngrozitoare privești. Pe podelele casei erau bălți de sânge închețat. Lângă ușa pivniței zăcea moartă fata de 17 ani a cărciumarului, cu gâtul tăiat, cu mamelele oribil mutilate. Lângă ea zăcea întinsă și fără viață, mama ei, care a fost sugrumată cu niște coarde. Iar în pat, era cărciumarul, mort și el, pe trupu căruia se vedeau ranele impusăturilor de cuțite, printre a căror deschizătură curgea sânge. S'a mai găsit în apropierea casei și trupul birjarului Tabányi, care aducea zilnic lapte cărciumarului.

Oamenii, cari pătrunseră în cărciumă în surprinderea groznică, ce le-a oferit, fiorosul spectacol au rămas multă vreme muți. Reculegându-se au alergat în sat și au dat de veste oamenilor. Sosind la fața locului autoritățile, s'a început îndată o întinsă anchetă, ca să afle pe cruzii făptuitori. Punctul de mănecare al anchetei, a fost constatarea, că toate lucrurile prețioase ale familiei omorâte au fost luate, spărgându-se toate dulapurile. Faptul că și lăptărul a fost omorât a dat îndemn la presupunerea, că el avea bani la sine, pe care i-au luat tăiharul cu ei. Faptele aceste în sine dovedesc, că crima a fost făcută cu scop de a jefui.

După amănunțele și informațiile, ce le-a căpătat gendarmeria s'a stabilit, că omorătorii au fost țigani corturari, cari vagabundează prin ținuturile acelea. S'au prins mai multe bande de acești țigani, la cari s'au găsit urme compromițătoare, de sânge, bani, lucruri prețioase. O telegramă sosită aseară ne aduce știrea, că gendarmeria a prins un țișan cu numele *Kolompár Jozsef*, la care s'a aflat ceasul de argint al cărciumarului. După mai multe șovăiri, a mărturisit omorul și că a necinstit pe fata cărciumarului, neagă însă că ar avea și tovarăși. S'a deținut și o țișancă, la care s'a găsit o pungă cu bancnote de 5 cor.

Gendarmeria urmărește și mai departe pe făptuitori, căci crede că e cu neputință ca numai acest țișan singur să fi săvârșit omorul.

Prânz în onoarea delegațiilor pentru pace. Regina Olandei a dat Marți în palatul regal un prânz de gală în onoarea primilor delegați dela conferința pentru pace și corpului diplomatic, întruniți în Haga. Regina a băut în sănătatea suveranilor șefi de state, reprezentanți la conferință. Președintele conferinței Nelldow a băut în sănătatea reginei, a reginei mame, a principelui Henric și pentru prosperitatea poporului Țărilor de Jos.

Confirmarea arestării lui Nasi. Senatul italian reunit în înaltă curte de justiție a confirmat, cu 114 voturi contra 5, arestarea fostului ministru Nasi, a refuzat cu 88 de voturi contra 29 punerea lui în libertate provizorie, a votat cu 100 de voturi contra 8 o ordine de zi, prin care se autorizează

președintele Senatului să aleagă o localitate pentru detențiunea lui Nasi și a fostului său secretar Lombardo. Se crede că președintele va fixa pentru ambii acuzați a-restarea la ei acasă.

Călduri mari în America. Din Cleveland ni-se scrie: Din toate părțile Americii sosesc știri despre călduri nespuse de mari, cari cereră viața multora. Cei dela drumuri sunt mai espuși, căci toată ziua lucrează sub arșița soarelui, și așa ușor pot căpăta aprindere de creeri. În orașul Cleveland au fost șese inși transportați la spital ca bolnavi din cauza căldurilor. Cei din fabrici suferă de asemenea grozav, dar totuși nu așa ca afară, la lucrări de drumuri.

Mulțăminte publică. Reprezentanta școlii centrale rom. gr. ort. din Bran aduce cea mai profundă mulțăminte ereziilor, după defunctul și mult regretatul *Neculae Ciornică* pentru donațiunea de 200 cor. scrie două sute Cor. făcută școlii centrale din Bran. — Bran în 10 Iulie 1907. În numele reprezentanței: *George Enescu*, pres. rep. bis., *N. Runcean*, not.

Țărani achitați. Din Târgoviște se anunță, că Marți a venit înaintea Curții cu juri din Dâmbovița procesul celor 59 țărani acuzați ca instigatori la răscoalele țărănești dela 14 Martie, din comunele Răsvadu, Lehtiu și Adâncu. În urma verdictului negativ al juraților, Curtea i-a achitat.

Un episcop ciudat. Episcopul protestant al bisericii din Chautauqua, America, a declarat, că și în biserică va trebui introdus fumatul, dacă așa va recere progresul omenirii. Acuma se fac concerte numai, dar și fumatul poate fi introdus, dacă doresc membrii parohiei. Ciudate învățături din gura acestui vlădică!

La universitatea din Chicago (America), s'a dat poruncă fetelor, cari voesc să se prezinte la examen, că nu le mai este permis a se prezenta înaintea comisiunii examinatoare, decât îmbrăcate în vestminte simple, cusute de ele însăși. Până acuma fetele se îmbrăcau la examen în toalete (haine) care de care mai scumpe, și astfel făceau cheltuieli mari părinților. Oamenii din fruntea universității merită toată lauda pentru hotărârea aceasta.

Muzică pe promenadă. Mâne, Vineri, la oarele 5^{1/2} va cânta muzica orașului pe promenada Bethlen (promenada de jos.)

NECROLOG. Ecaterina vād. P. Drăgits născ. Moldovan, a încetat lin din viață Marți la 10 (23) Iulie a. c. dimineața în Săliște, la adânci bătrânețe, împăcată cu sine, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate și provăzută cu sfânta taină a cuminecăturii. Osăminteale răposatei se vor așeza spre odihnă Miercuri în 11/24 Iulie a. c. la 5 ore p. m. în cimitierul bisericii ortodoxe răsăritene române din Deva, în cripta familiară. Pe defuncta o jelesc Dr. August Drăgits, medic. Minerva vād. Dr. A. Brote n. Drăgits. Petru Drăgits, primpretor, ca fi și fiică, George Moldovan, notar, penz., ca frate. Maria P. Drăgits născ. Demian, ca noră. Petru, Natalia și Minerva Drăgits ca nepot și nepoate.

Odihnească în pace!

— Tu crezi, că doar' nu?
— Ei bine, dacă aveți voi inimă de oameni, și în inimă o scânteie de milă creștinească, atunci mântuiți-mă pe mine și satul nostru de pagubă și amar, nevoi și năcaz!

— Ci tac! Dar știm noi cu ce să-ți ajutăm?

— Și zău nu știți?

— Vezi bine că nu știm!

— Las' că vă spun eu!

— S'auzim dar, ce năcaz te amărește, că dacă'n satu vost, toți vor fi ca tine de amărâți, năcăjiți și încrețiți, — atunci de bună seamă o să se prăpădească lumea! — cu ce să te putem noi ajuta?

— Cu aceea mă rog, ca să nu alegeți pe dl Vrabioi de dascăl la școala voastră, odată cu capul!

Curatorul și comitetul școlar, cu birău în frunte, se apropie mai tare de neica Solomon!

— Și din ce cauză, — Solomoane!

— O Doamne! Din o miie și una... vă spun eu, numai să-mi fâgăduiți întâi că nu-l veți alege...

— Bine, fie voia ta! Nu l'om alege, avem încă patru, — n'ai teamă, — numai nu știm ce năbădăi stau între alegere și tu cu dascălu vost?

— Aceea mă rog, că nici eu, nici satul meu, n'a văsat măcar că Vrabioi își bate mînțile să ne lase pe noi, și să vină la voi. Ce credeți mă rog, acest om în timp de 10 ani, a fost tata satului, apostolul oamenilor, cu o inimă bună, ca pita de grâu curat, el ni-o făcut și școala, el ni-o făcut ce avem noi, — pe cei mai mulți i-a scos din legi, — ba pe vecinul său Toader, din mâna jânderilor l'a scăpat la miezul nopții, descult a sărit din pat, prin zăpadă și l'a luat dela jândari, el a făcut corul la biserică, el ni-a adus via americană, și tot el a mântuit pe oamenii săraci de darea dascălului, că el zice: „In dar am luat și în dar să dăm“...

— Om fain?... Ha!

— La noi copiii săraci nu mai sunt cu haine rupte și fără cărți și tăbliță, el singur a făcut rugări, mai știu eu ce, și-a ferioit tot satul, văduvelor și săraicilor l'a adunat milă cu lista, — măi, el umbra pela oameni pe acasă și-i învață lucruri bune, minunate, și în ori-ce năcaz vei fi, el nechemat vine și te scoate, — te scoate cât nici nu-ți vine a crede. — Mai dăunăzile până la împăratul a fost, — numa ca să aibă oamenii pășune, — și-o avut... of, dar cine le poate spune, cât a făcut el de 10 ani, mă de sub mâna lui au eșit oameni mari, unu-i deputat și avocat, altu-i popă, al treilea straja

Petrecerea populară a corului bis. de pe Tocile.

Membrii corului bisericesc de pe Tocile (Brașov-Scheiu) au aranjat sub conducerea harnicului cantor bis. d-l George Mercheganu Sâmbăta trecută în sala de la otelul Orient nr. 1, o producțiune, care merită o deosebită mențiune și laudă.

Cultivarea muzicii profane și bisericești de cercuri cât mai largi ale poporului este un semn că poporul nostru, setos după înaintare și lumină, dorește să țină pas cu progresele popoarelor conlocuitoare și că în oarele libere, în loc să-și piardă timpul cu alte ocupațiuni mai puțin folositoare, se dedică din tot sufletul său și cu însuflețire muzicii și teatrului. Ori-ce progres în privința aceasta trebuie încurajat, iar cei cari se pun în fruntea unei astfel de acțiuni trebuie lăudați.

Sâmbăta trecută ne-a prezentat d-l Mercheganu, dirigentul nou înființatului cor al bisericii Sf. Treimi de pe Tocile, două cete de cântăreți inimoși: un cor mixt compus din fete și tineri mai mari și un cor mixt de copile și băieți, executând fie-care cor în parte câte două piese în mai multe voci între aplauzele generale ale publicului numeros. Deși cântările n'au fost din cele mai ușoare, coriștii le-au executat cu mare precizie și finețe. Mult au plăcut îndeosebi cântările, executate de micii coriști, cari au cântat cu o rară însuflețire.

Intre coruri au fost intercalate trei declamațiuni potrivite. D-șoara M. Peppert a declamat cu voce clară și puternică poezia »Plugul fermecat«, d-l George Pascu a interpretat cu mult temperament puternica poezie »Paul Chinezu«, iar d-l Aurel Căpățînă a produs mult haz prin poezia lui Speranță: »Tiganul talmaciu«. Declamațiilor au fost viu aplaudați.

De încheiere s'au jucat cu deplin succes două comedii: »Săpătorul de bani« și »Păcală argat«. Diletanții fără deosebire au jucat bine și au exploatat cu succes situațiunile comice din ambele piese. Merită laudă diletanții G. Pascu, în rolul plugarului setos după averi, d-șoara Maria Cati, în rolul femeii certărețe dar casnice, d-l I. Baboe în rolul jidanului geșefar, d-nii G. Gămulea și G. Gal în rolul vrăjitorilor, cari au avut roluri în piesa »Săpătorul de bani«. De asemenea merită laudă și d-șoara M. Peppert și d-nii V. Ardelean, V. Govna, E. Muntean, Găitanar, T. Purcărea și V. Tânt, cari au avut roluri în piesa »Păcală argat«.

După producțiune a urmat jocul, care a ținut până în zorile zilei. Nu putem decât să felicităm pe toți cei, cari prin prestațiunile lor au contribuit la succesul petrecerei și în deosebi pe d-l Mercheganu, care atât ca dirigent cât și ca regisor și-a câștigat mari merite.

bisericești, corăspunzătoare stilului bizantin.

Actul sfințirii a fost oficiat de părintele local Ioan Botezan, în prezența unui număr public venit anume, ca să asiste la această frumoasă sfințire, rar întâmplătoare, și să privească acele frumoase chipuri sfinte, cari atât de mult să pomenesc Duminecile și sărbătorile în bisericele noastre.

După sfințirea apei a ținut părintele Ioan Botezan o frumoasă cuvântare, începând cu frumoasa rugăciune de amvon care zice: »Binecuvintază Doamne pe cei ce iubesc podoaba casei tale« etc., desvoaltă importanța chipurilor sfinte în bisericele noastre și aduce întâi mulțumire bunului Dumnezeu că le-au ajutat de g'au văzut realizat visul, care de mult l'au dorit.

După aceea aduce mulțumire tânărului Aftenie Breta, aflător în America, care a colectat banii pentru acest scop, și tălului acestui tânăr A. Breta, care cu multă dibăcie a lucrat iconostasul acestei biserici din lemn, mulțumește după aceea on. comitet parohial și tuturor celor, cari au jertfit câte ceva. La urmă cu multă căldură mulțumește d-lui Nicolae Baciu, pictor, care și-a pus tot zelul, ca să arete românilor, că românaii nostri mai mult fac ca streinii. Deci merită atențiunea tuturor românilor.

Să dea Dumnezeu, ca înălțătoria serbare săvârșită în aceea zi să-și reverse razele ei de lumină asupra acestui popor vrednic!

Un participant.

Din cercurile meseriașilor noștri.

Sibiu, Iulie 1907.

În 27 Iunie c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« a ținut a 6-ea serată literară, sub prezența dlui Victor Tordășian.

Cuvântul de deschidere l'a ținut dl președinte, relatând despre rezultatul, ce l'a avut articolul d-sale »Organizarea muncii noastre culturale«. Face cunoscut părerele bărbaților, cari s'au exprimat asupra acestei chestii și în deosebi tratează detaliat ideile d-lui Teodor Filipescu, cu privire la alcătuirea societății de plasare, scoțând la iveală avantajele, ce li-ar avea această societate, care în scopul final ar fi întemeierea clasei de mijloc, a cărei lipsă se simte în societatea noastră. Prin aceasta s'ar întări și neamul nostru, s'ar înpușina mulțimea de pierde-vară, ar fi un mijloc pentru putința creșterii copiilor mamelor văduve, căroră le este peste puteri chiar și înăbrăcarea orfanilor. Îndeamnă la urmărirea exemplului dat de celelalte naționalități.

După d'cursul de deschidere s'a urmat ședința literară, unde s'a cântat și declamat între manifestațiunile de mulțumire ale participanților. La finea ședinții d-na Eugenia Tordășian, relevează donațiunea poetei M. Cuntan de 10 exemplare din »Poesiile« d-sale. Cei tînd apoi mai multe poesii de ale d-șoarei Cuntan, face cunoscută membrilor societății, activitatea poetei »acest model de modestie și sinceritate«.

La finea ședinții se distribuie mai multe cărți între participanți.

Sfințire de biserică.

Iulie 1907.

În ziua de 8 Iulie st. v. a. c. s'a săvârșit cu mare pompă »Sfințirea bisericii române gr. cat.« din frunțașă comună Agârbiciu, tractul Mediașului, care a fost zugrăvită de tînărul pictor din această comună, d-l Nicolae Baciu, care și-a pus tot zelul la această măreață lucrare, dovedind o dexteritate excelentă în arta picturii

meșter, .. apoi cum zic, dacă satul nost perde pe iubitul tată al poporului, atunci ou cătel-purcel poate pleca la America... nu mai are înger păzitor, oamenii săraci nu vor mai fi scoși din năcașuri, cei bogăți n'or ști drege-o, c'o vorbă: ne bate Dumnezeu pe toți, dacă ne lasă el. Elei, dacă știam noi ce vrea el aici? îl închideam în școală, și străji puneam la ușe...

— Păi așa bun învățător... cum să nu fie ales?... începui un curator mai tînăr, dar birăul iute îi puse mâna pe gură și îi șopti în urechie cu destulă furtună, doua vorbe așezate ca gîlia: — »Marhă încălțată!«

— Aș, începu iute Nicolae, — voi așa gândiți, dar și alt dascăl face întocmai, doar fie-care-i dator să-și învețe și lumineză poporul său...

— No, dar de aia vă spun și eu, alegeți voi pe altul, și lăsați-ne nouă bătrânul... că vă pot spune, în biserică el nu-i de nici o treabă?!

— Dar cum așa? — Așa bine, că cântă tare pe nas, cât și sfinții de pe păreți capătă gutunar, cât oamenii toți încep a prăzni, ca mățele... Vedeți voi când a cânta la tipic de probă, știu că nu vă mai trebuie.

...Și vouă v'o fost bun în vreme de 10 ani dearîndul! — se cumiți Vășălia Filimonesei, dar iute f'u adiat și el peste rumeătoarele, și în urechie auzi:

— »Mâncate-ar vărcolacii măgar turbat!«

Urmă o tăcere, încât cine i-ar fi văzut atîția oameni la un loc, stînd nemîșcați, cu ochii țintiți la pămînt, fără un cuvînt, ar fi crezut, că aștia-s ceva fanatoare, sau lume impietrită, căoi numai fălcile Sirepei se auziau pocnind la ovas, încolo liniște mortală... De-odată se auzi dela școală:

— Toac-toac-toac! toac-toac-toac! — Haidati bre! — să n'cepe alegerea.

III. Oamenii toți mai priviră odată lung la Solomon, la căruța lui legată cu ștreanguri, la iapa deochiată, bine, cu de-amăruntul, apoi să urni, încet-încet, mulțimea cu pas lenos, șoptind des unul cu altul. — Oameni buni! Pentru Dumnezeu, să nu ne nimiciți satul, aveți inimă, fiți creștini, de alegeți pe el, nici eu nu mai trăesc, sătenii mei, m'ar toca în cap, m'ar tăia în bucăți, m'ar îmblăți în șură, m'ar măcina la moară, m'ar arunca în vînt! Aveți milă, fiți oameni, nu ne luați

Reuniunea sodalilor a format din membrii ei și un cor, care, dirigeat de d-l Inv. Candid Popa, a încreștat un succes înălțător și binecuvîntat prin răspunsurile liturgice, date în Catedrala din Sibiu. Publicul asistent a fost plăcut surprins, exprimîndu-și admirația pentru prestarea succasă a tinerului cor. Corul va cânta succesiv în toate bisericele din Sibiu.

Munca la care s'au angajat coriștii și-o împlinesc cu succes. Înainte numai!

Avis.

Văzînd că în urma avisului publicat mai nainte nu s'au însinuat în număr suficient d-nii învățători profesionali ca să pot începe cursul de musică la terminul pus pe 20 Iulie a. c., din nou avizez pe doritorii de a participa, că să va începe cursul la 4 August n. a. c. în Cămpeni pe timp de 4 săptămîni, dar numai în cazul când se vor însinua cel puțin 15 ascultători, ceea ce li-se va comunica în scris celor însinuați.

Cămpeni 21 Iulie 1907. (u. p. Topánfalva.)

Nicodim Ganea, elev al conservatorului.

Concurs de primire

în Seminarul junimei române gr. cat. stud. din Blaj.

1. Părinții, cari voesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1907/8 în Seminarul junimei române gr. cat. dela gimnaziul gr. cat. din Blaj, prin aceasta sunt avizați, că termenul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști) este 14 August st. n. a. c. Ceririle de primire sunt a se adresa Prea Veneratului Conzistor Metropolitan din Blaj, și în ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut, nu au fost elevi ai seminarului junimei, cererile au să fie instruate cu extras de botez, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de vaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și posta ultimă cu acurateță și să declare, că cunosc deplin toate condițiunile de primire și se obligă a-le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alăture marcele postale de lipsă.

2. Pentru elevi sunt de a se plăti: 8 cor. ca taxă de înscriere, 250 cor. pentru quartir, vipt, luminat, spălat, încălzit și în caz de lipsă medic și medicină; 2 cor. taxă de scaldă; 6 cor. taxă pentru scrobitul rufelor; așadar cu totul 266 cor. la an, fără scrobrit 260 cor. Taxa de înscriere, de scaldă și de scrobitul rufelor are să se plătească toată deodată cu ocaziunea înscrierii, suma de 250 cor. în două, respective patru rate anticipate astfel, că în 1 Septembrie cu ocaziunea prezentării sunt a se plăti cel puțin 76 cor. respective fără scrobrit 70 cor. în caz de două rate, rata primă va fi de 136 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, a doua de 130 cor. și se va plăti în 1 Februarie; în caz de 4 rate, rata primă va fi de 76 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, a doua de 70 cor. și se va plăti în 15 Noembrie, a treia de 60 cor. și se va plăti în 1 Februarie, rata a patra de 60 cor. și se va plăti în 15 April. Sumele acestea sunt atât de mici încât numai primindu-le regulat și anticipate să poate satisface atîtor trebuințe, căte sunt cu susținerea și îngri-

jirea elevilor. Astfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii, ai căror părinți sau îngrijitori nu și vor solvi ratele la timpul său.

3. Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 părechi de schimburi de pînză sau giolgi bune; c) cel puțin 6 batiste; d) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi de ciorapi sau de obiele; e) saltea (sac de paie) și 2 lepedee (cearceafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe (de perini); g) 1 țol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgi pentru coperirea patului (de lînă și colorate nu sunt bune, căci nu să pot ajunge la uniformitate); i) atâtea bilete (formatul bilitelor de vizită) câte bucăți de rufe, vestminte și încălțăminte au; j) 1 cuțit, 1 furcuță, 1 lingură, 1 păhar și cel puțin 3 serviete; m) 1 perie de vestminte și 3 de încălțăminte; n) cel puțin 3 ștergare și 2 peptini, unul des și unul rar. Pe rufe și vestminte trebuie cusut întreg conumele și cel puțin litera inițială a numelui de botez. Rufe și vestminte neînsemnate vor fi respinse.

Elevii vor avea proviziunea întreağă și anume: a) locuință în sale mari, sănătoase, luminoase și provizute cu toate cele de lipsă. b) Vipt întreg, adecă dejun, prînz ojină și cină. La dejun vor avea lapte cald cu păne, la prînz 2—3 feluri de mîncări, la cină 1—2 feluri. La prînz în zilele de dulce va fi zupă cu carne, carne cu sos și mîncare groasă cu carne, eventual zamă acră cu carne și mîncare groasă cu carne sau friptură cu garnitură, ear în zilele de post zupă de legume, mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă. Dumineca și în sărbători și prăjituri. La ojină păne cu poame ori alte asemeni. La cină în zilele de dulce va fi friptură cu garnitură sau mîncare groasă cu carne, iar în zile de post mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă. c) Spălatul, eventual și scrobitul rufelor. d) Luminatul în timpul recerut. e) Încălzitul în timp de iarnă. f) În caz de morb medic, medicină și îngrijirea de lipsă. g) Scaldă caldă în timpul iernii, amăsurat prescrișelor igienii. Afară de acestea superioritatea se va îngriji, ca elevii mai slabi în studii, pe cât se poate să fie ajutată în studiare.

5) Părinții în decursul anului școlatic să nu trimită la adre-a sau la mâna elevilor bani, ci banii să vină la adresa superiorității, care se va îngriji să le cumpere requisitele de școală, cărțile și celelalte, ce le sunt de lipsă. Mîncările ce părinții cu toate acestea le ar trimită filor săi, se vor împărți între toți elevii, în caz de cantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivilor elevi.

6) Părinții sunt avizați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de filii lor, sunt răspunzători și vor avea să le rebouifice. De sine se înțelege, că pentru obiectele, ce se strică prin folosire, fără vina elevilor, nu se va cere nici o desdăunare.

7) Elevii se vor prezenta în 1 Septembrie st. n. înaintea superiorității seminariiale, însoțiți de părinți sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în samă obiectele și lucrurile elevilor, și li-se va designa mobilierul destinat spre folosința elevilor.

Blaj, 15 Iulie 1907.

Emilii Viciu,

rectorul seminarului junimei române gr. cat. stud. din Blaj.

dascălu nost, nu ne furați îngeru păzitor!

— Nu! Nu! se n'toarsă căți-va ri-zînd în pumnii, apoi soisră cu toții troncînd cu mânilor în aer, ba căte unul ridică mîna amenințator peste toți, își izbvia căciula la pămînt, care suna cît o pușcă, și tumultul cel tăcut de adinioră pînușă ajunsese la școală, se făcu o adevărată furtună.

Din școală ese Alexa colectoru, se duce la Nicolae oblu!

— Nene!... Ion Petrișor!

— Halt! nici o iotă... auzi... Florea

Vrăbioi!

— Păi doar domnu protopop?... Bistrișan să îndesul prin tumult îl luă pe Alexe peste brău, și du-te cu el până în cărciumă, îl așeză pe masă, închise ușa, luă cupa cu vin:

— Bea! între boala în pizmașii noștri! Patru corteși fură astfel aduși, la cea dintâi vorbă, Bistrișan era un omotei cît doi, nalt de 2 stînjene, și avea niște tînjele de mîni, și niște umere ca un Elifant.

Înaintea școlii poporul era în fergebere, cei 5 candidați priviau pe fereastră, din locuința învățătorească, și se mirau, că ce oare a intrat între oamenii aștia; Vră-

bioi numai rar să arăta la fereastră, și atunci cu frica n sîn să nu fie batjocorit.

Ion Petrișor, pedagog absolut cum se cade, venise ou prota în căruța, gîndindu-se la frumșetea lui, și a fetei popii din Brebenei, cănta liniștit o doină, dar o cănta pe nas; ca să audă bietul Vrăbioi:

»Fanta'n ponpii
Cean-n main mincă,
Mi-on dant viinn
Mi-on dant pînlincă..
Ion i-anm spunș
A mea'n voinnă,
Cîn' oi u fașe
Dăscălință!!!

și era sigur, că el o să fie ales de dascăl pe 3 ani, în Brebenei, alui i Protă, alui i Popa, alui i pânea și ouțitul.

Bietul Vrăbioi sta între cei patru, precum ar sta o a cincea roată la căruța cea cu patru roate neferecate alui Solomon. Ca pe spini, să vedea jignit, batjocorit, că el nu-i țanșos, el e om solid, om vechiu, în lume nouă, nu se potrivește.

Afară la ușa școlei în curte era o larmă, o vijelie, o mie de oameni vorbiau deodată, nimeni nu știa cei, în școală curgea votarea.

Literatură.

„Compas Românesc“ de N. Petra-Petrescu, care conține și „Legea comercială“, care tratează următoarele materii: Afaceri comerciale, conceptul lor, dispoziții generale despre afacerile comerciale, încheierea lor, îndeplinirea afacerilor comerciale, cumpărarea; afaceri de comisiune, de expediție, de cărușie, de antrepozite; asigurări contra daunelor, asigurări asupra vieții, reasigurări; afaceri de editură, de senzație. Prețul cor. 1.50 plus 10 b. porto. Se poate procura dela *Tipografia și librăria A. Mureșianu*, Brașov.

A apărut Nr. 21 din „Veterinarul“ cu următorul sumar: „Stațiunile balneare climatice și controlul alimentelor; Un durham moldovenesc; De-ale geambașilor; Cumpărarea vacilor de lapte; Loviturile și bătăile în talpă la cal; Din aventurile lui Klook; Potcovarii noștri; Febra aftoasă, Tuberculoza la om și animale; Avantajele economice ale scopirii femelelor domestice; Varietăți. Informații“.

Istoria albinei și rolul ei în economia și educațiunea poporului.

Din prelegerea teoretică, ținută de Ioan Aron învățător și director i. p. la cursul de stupărit deschis de comitetul despărțământului I. Brașov al „Asociațiunii“ în zilele de 24, 25 și 26 Iunie 1907 în Brașov.

I.

Istoria albinei.

— Urmare. —

Albina cu produsele ei nu e apreciată numai în cărțile religioase ale popoarelor, dar ea și produsele ei sunt preamărite și în scrierile bărbaților însemnați din istoria universală. Așa în rapsoidul lui Homer, al celui mai vechiu poet al Grecilor, aflăm preamărindu-se mierea, amestecată cu vin, ca un mijloc de întărire. Din scrierile lui Hesiod vedem că pe timpul acestuia Grecii cultivau albinele în coșnițe boltite. El cunoaște deja că în stup este o mamă, sunt albine lucrătoare și trântori, arătând și funcțiunile fiecăruia dintre ele.

Din legile lui Solone vedem că stupăritul era practizat în Grecia cam cu 600 ani a. Chr. și încă pe o scară foarte estinsă, căci altcun nu am afla în ele precisată distanța ce trebuie să fie între stupini (100 m.) Pe timpul lui Pericles 429 i. Ch. stupăritul în Grecia ajunsese în floare, cece se poate deduce de acolo că în mica Atica, provincă de 40 mile \square , să aflau 20,000 stupi. Produsele albinei să foloseau de poporul grecesc, după cum să poate vedea din scrierile bărbaților lor însemnați, ca nutriment, în medicină și la unele lucruri de artă. Dintre

toți bărbații însemnați ai Greciei antice, cari s'au ocupat cu albinele, este fără îndoială Aristoteles n. 384 mort 322 a. Chr., învățătorul și crescătorul lui Alexandru Macedonianul. El a descris mai pe larg viața albinei și cultivarea ei.

Precum Grecii așa și Romanii cunoșteau valoarea și folosul albinei și pentru aceea o și cultivau. La început, să înțelege de sine că cultura albinei era neînsemnată, dar ea totuși cu timpul s'a desvoltat destul de repede. Pe timpul resbelului punic 2. (218—201 d. Chr.) aflăm pe mulți Romani ocupându-se cu cultura albinei. Dintre scriitorii vechi romani mai de valoare, cari s'au ocupat cu cultura albinelor este Varo, Marcus Terentius 116—27 a. Chr. Intre virtuțile albinei, acest scriitor, îi apretiază curățenia, iubirea de ordine, traiul bun comun, istețimea, diligența albinei, precum și patriotismul său. Ca dovadă a iubirii lor de ordine și curățenie ni o înfațoșează prin aceea, că un roiu nici odată nu se așează și nu stă într'un loc necurat și că prin miros neplăcut și murdărie albinele să irită și sunt provocate la împuns; istețimea lor ni o prezentă în pregătirea fagurilor, pe cari nici cel mai isteț geometru nu le-ar putea face mai perfect decât micuțele albine; despre diligența albinei ne putem convinge din sborul cel repede al ei, din graba venirii la stup, încărcată cu roadele adunate și din progresul cel repede ce-l fac ele cu pregătirea fagurilor, ear traiul bun la olaltă și patriotismul ni-l pune în evidență prin îngrijirea și iubirea ce o au albinele față de mama lor — regina — și pentru pui și în apărarea stupului față de atacătorii lui și față de inimi. Acest isteț stupar al vechimei, din bogatele sale experiențe, dă sfat cultivatorilor de albine, ca în interesul lor să nu ia prea multă miere albinelor la recoltarea mierei.

Un alt scriitor roman de valoare, care asemenea s'a ocupat cu cultura albinelor a fost Calumella, Lucius, Iunius Moderatus n. 40 a. Chr. Dintre cele 12 cărți ale sale, cartea a 9-a, tratează exclusiv despre agricultură. În această carte să cuprind regulile și învățături din stupărit, cari sunt urmate până chiar și astăzi de unii stupari în Italia.

Un alt renumit scriitor al Romanilor a fost Pullius Virgilius Maro n. 70 n. Chr. Acesta și-a câștigat mari merite pe terenul literaturii prin Georgica sa, carea, în partea din urmă, tratează exclusiv numai stupăritul, pe când în celelalte tratează agricultura. Poporul Roman, carele prin rebelele civile cele

dese ce avuse a îndura până aci, sărăcise grozav și numai operelor lui Virgil este de a se ascrie ca el, poporul, a îmbrățișat earăși economia, industria, negoțul și artele, și prin acestea ia succes a se ridica earăși la o stare bună financiară.

Intre literații poporului Roman, cari s'au ocupat și cu cultura albinelor, putem numera pe Seneca, Ovid, Scrofa Tremullius, Iulius Hygienus, Cornelius Celsius, Aristomachus Agrius.

Agricultura a ajuns în floare la Romani sub domnia împăratului August. Ca să ne putem face o idee despre avântul ce luase agricultura pe timpul acestui împărat ne putem încredința prin faptul ce se spune despre un stupar, carele și dase stupinasa în arândă. Arândășul acestei stupini, să spune, că trebuia să dea proprietarului ca arindă anuală 5000 funți de miere.

Mierea se folosea de Romani atât la masă cât și la pregătirea bucatelor în bucătărie, în medicină și la punerea de jertfă pe altarul Zeilor precum și la pregătirea unei beuturi dulci numită mulsamed: „Intus mulso, foris oleo“, adică: În lăuntru prin mulsă, în afară prin ulei“, răspunse împăratului August bătrânul Pollio Romilius, pe care acela îl întrebese cum a ajuns el o etate atât de frumoasă.

Ceara o foloseau Romanii la jertfele ce le aduceau zeilor, în medicină sau la pregătirea cereatelor s. m. d.

Dând produsele albinelor, mierea și ceara, nu mai puteau acoperi trebuințele Romanilor, prin producții romani atunci lipsa lor trebuia să o acopere popoarele subjugate. Dacă mica insulă Corsica trebuia ca să plătească Romanilor ca tribut la an câte 200,000 M. ceară, ne putem închipui ce cantități mari în ceară și miere va fi trebuit să plătească popoarele Asiei, Africii de nord, Grecia etc. și cât de intensivă va fi fost apicultura la poporul Roman și apoi și la popoarele subjugate!

Romanii cultivau stupii în butuci scorburoși sau anume scobiți, sau în coșuri de nuele, papură etc. sau în lădițe de scânduri, în mărime de 2 coți și în lățime de 1 cot.

Dela Romani a trecut apicultura la popoarele subjugate și la cele învecinate cu marele imperiu, deși nu se poate zice că acestea popoare nu ar fi avut absolut până atunci nici o cunoștință de albină și de produsele ei.

Că stupăritul în evul mediu să practiza pe o scară întinsă nu nu-

mai de unii agronomi harnici oi și pe la mănăstiri și pe la curțile seau domeniile boierilor și domnitorilor de pe atunci. Din unele documente ale evului mediu vedem că pe atunci unii stupari — tănători de stupi — apicultori — trebuiau să dea anual la curte câte $\frac{1}{2}$ —32 cupe miere.

Cât de mare va fi fost numărul stupilor dintr'un domeniu să poate deduce de acolo, că la câte un singur domeniu erau angajați câte 50—60 stupari. Că boierii și oamenii cu stare materială ceva mai bună să vor fi ocupat cu siguritate, cu ținerea de stupi după puteri este a se ascrie și împrejurării, că pe atunci mierea era singurul articol pentru îndulcitul bucatelor, pentru facerea mulsei, mult întrebuițate și pentru pregătirea unor medicamente, etc. Din variata întrebuițare a mierei și din multa întrebuițare a cerei și valoarea stupilor era foarte mare. Așa d. e. în Germania, în tot decursul secolului al 16-lea, valoarea unei vaci nu s'a ridicat peste 5 fl. pe când 2 stupi erau în valoare de 6 fl. Din această comparațiune a valorilor, putem cu siguritate deduce, că oamenii cu stare să ocupau cu apicultura din toate puterile, fiind foarte rentabilă. De aceea boierii feudali dijmueau cu mare străjnicie stupinile supușilor sei, ba unii domnitori și unele așezăminte ca mănăstirile etc. prin diplome și hotărâri dietale și asigurau dela comune și ținuturi mierea și ceara, de cari aveau trebuință pentru sine, sau pentru ași asigura personal un venit rentabil. Ca exemplu ne poate servi diploma regelui ungar Bela II. din a. 1138, prin care 59 comune, într'altel, trebuia să dea ca tribut unei mănăstiri o cantitate însemnată de miere și ceară, eară principele Rakoczy în dieta din a. 1631, își asigură pentru sine monopolul negoțului cu boi și cu stupi. Pe acel timp pădurile feudalilor erau așa zicând pline de stupi, cari se cultivau în arbori scorburoși sau scobiți anume pentru cultivarea stupilor. Arborii pregătiți anume pentru cultivarea stupilor, pe timpul roitului, se ungeau cu plante bine mirositoare, pentru a atrage la ei roi. Scriitorii de valoare precum a fost s. p. la romani în apicultură nu putem enumera în acest ev, ei au fost mai mult niște copiatori ai altora și și ceia, cari au scris ceva despre apicultură le au îmbrăcat în haine medievale și au dovedit puțină cunoștință de cauză.

Dela decoperirea Americii apicultura în Europa a apucat pe panta decadenței din următoarele cauze:

a) Prin fabricarea zaharului din

Solomon, ședea pe fân în căruță, cu dosul cătră școală, și de azi dimineată nu făcea altceva, decât tot mânca, pâne ou slănină și slănină ou pâne.

C'am la un ceas putea fi timpul când și Solomon trebui vrând nevrând să se uite și spre școală!

Ca un trântor cutremurător răsună din sute de piepturi:

— Trăiască domnu dascăl Vrăbioi!!!

Solomon zimbi sub mustețe când văzu poporul, care luă pe sus Vrăbioiui, îl duse dela locuință în sala școlii, unde dl Protopop îi ținu o vorbire însuflețitoare și dete chieile, și dete mâna și i zise:

— Iți gratulez și eu pentru popularitatea Dtaie!

Nici un vot n'a pierdut Vrăbioi, iar ceia patru n'au câștigat nici o jumătate de vot.

Prota și părintele numai acumă cunoscură ce putere are și ce om era Vrăbioi, dascălul cel blând, blajin din satul sărac-calic Strâmloc. Hei! nu știi de sub care tufă sare iepurele.

Popa rândui banchiet, iar poporeni ridicară pe sus acum pe Solomon, cu căruță ou tot, până și iapa avu ferioirea să umble prin aer, și așa-l dusă poporul însuflețit până la cărciumă, unde-l scaldară în vin, ca să nu mai plângă pentru că și-au pierdut dascălul.

— Știi ce Solomoane! Dă-l naibii Strâmloc! Dacă te temi de săteni, haid fi sătean cu noi, ne trebuie un om ca Dta, ni-o spus și Domnu Vrăbioi, că ești cu minte, iată-ți vindem o moșioară, loc săteasc, lii plăți încet, auzi mă!

— Năroc! zise Solomon, și dădu mâna cu birău, care i-a făcut propunerea.

Pe drumul țării, dinaintea cărciumei, zbura căleasa dlui Protopop, care la dreapta sa avea acum pe fericitul învățător bun și blând Vrăbioi!

Tot satul era în ferebere de fericire!

— Trăiască dl protopop, trăiască domnu învățător Vrăbioi, învățătoru, îngeru nostru cel bun!

Sireapa auzind caii protei, începă a nechieza, iar un curator bun creștin, ca să nu fie scădere în toată isprava minunată, îi dusă o cupă de vin, și ajutat de Toma flichii, i-o turnă pe gât, iapa și linse botul, ascuți din urechi veselă, se scutură ca caii din poveste, lovi cu copita falosă, ridică capul cătănește și începă cu drag:

Miii! hi... hi! hăm!

— Ha! ha! ha!
— Mai o cupă Tomo!
— Mai una Pero!
— Taci mă!
— Na mă!

Și iapa a beut de sine, și s'a îmbătat, și a bândărât nechiezând pe drum cătră Strâmloc după căruța lui Domnu protopop, acolo a lăsat tărăboanța, ștreangurile, fânul și pe Solomon durmind pe masă, cu traista la cap, c'o veadră de vin lângă el.

Somn ușor, visuri dulci neică Solomoane Vărtelniță.

I. Rodina.

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu zilnic

Sirolin

delațurază: tusa, flegma asu. orca de noapte.

contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vă feriți de imitație, de aceea să se cêră: *Pachetarea originală „Roche.“*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche“

Se capătă cu prescriere medicală în farmacii. Sticla 4 cor.

trestia de zahar, descoperită în America și înlocuirea mierei prin zahar.

b) Lipsa cunoștințelor temeinice a stuparilor în apicultură. Ei lăsau stupii partea cea mai mare în grija naturii și și lucrările, ce le făceau unii la stupi erau partea cea mai mare neocorâspunzătoare și fără nici un folos, ba unele din ele erau chiar păgubitoare.

c) Omorârea prin pucoasă a stupilor la recoltarea mierei.

d) Că se omorau albinele prin miere otrăvită, prin care stuparii voiau a depărta albinele hoște dela stupii lor, fără a ougeta, oă prin aceasta și omoră și pe albinele lor proprii.

e) Că arborii fructiferi din păduri se tăiau fără rost numai, pentru ca fructele lor să fie mai lesne de cules, prin ce se micșora pășunea albinelor.

f) Reșbelele îndelungate cu mongolii și tătarii, precum și deseale reșbele interne.

g) Introducerea religiunilor noi, luteranismul, calvinismul etc. cu serviciul lor simplu și fără pompa aprinderii de multe luminări de ceară în biserică și fără privegherile de noapte și alte servicii bisericesti particulare, cari se făceau până aci tot cu luminări de ceară.

h) Ceara încă a început acum a scădea din preț din cauză că s'a descoperit felurite surrogate de ceară, ce să estrag din unele plante etc.

i) Apicultura se schimbă prin introducerea sfeclei de zahar și a cartofilor așa, că parte mare din plantele ce dau multă miere se împuținează.

j) Populațiunea prin năvălirea mongolilor și a tătarilor și prin deseale reșboae interne să împuținează foarte tare.

Toate acestea a contribuit la aceea, că oamenii au început a părăsi cultura de albine sau nu s'a ocupat după cum s'ar fi cuvenit de cultura lor și deci nu e mirare, că stupăritul acum a ajuns în cea mai mare decadentă.

Proverbul zice: După noaptea întunecoasă urmează ziua; după reșbel pace și după ploaie și vreme rea urmează vreme bună și zile plăcute; așa și în apicultură, după atâtea veacuri de restricte pentru apicultură se ivește timpuri bune, se ivește preotul catolic Drul *Dzierzon* care se numește cu drept cuvânt în istoria apiculturii, părintele și regenărătorul apiculturii moderne. Cu el și cu alți apicultori din timpul mai nou se ivește pe terenul apiculturii o nouă eră, prin care studiul apiculturii și-a eluțat în ramii economiei așa zicând, rolul seu cuvenit, recerut altcum și de progresul veacului prezent, în raport cu progresesele, ce s'au făcut în timpul de față din diferiții rami de economie și de știință.

Toate popoarele din Europa au făcut progrese frumoase pe baza cunoștințelor noi din apicultură, numai poporul român, până acum a rămas cam în urmă și nu poate trage foloase cuvenite din acest ram al economiei. Să sperăm în bunul D-zeu că și pentru poporul nostru, espus la atâtea suferințe și asupriri, prin mijloacele sale de înaintare și progresare în cultură, se va ivi și în ramul apiculturii o eră nouă, care ne va pune în rând cu celelalte popoare conlocuitoare. *Factorii mai chemați, pentru propagarea și instruirea poporului nostru în apicultură, sunt negreșit învățătorii și preoții, cari sub scutul „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”, a Reuniunilor economice etc., prin cuvânt și fapte pot instrua poporul în ale apiculturii.*

Apicultura e strâns legată de economia de câmp și de vite, cu care se ocupă cu deosebire poporul nostru și-și are influința sa bine-făcătoare atât asupra acestor economii precum și asupra dezvoltării în simțăminte nobile ale poporului, ceea ce mă voi încerca a arăta prin următoarele:

(Va urma.)

ULTIME STIRI.

Viena, 25 Iulie. Ministrul președinte austriac bar. Beck sosește împreună cu ministrul austriac de finanțe Oritowski Vineri la Budapesta pentru a continua tratările în vederea încheierii pactului economic. Cu aceasta ocaziune se va fixa definitiv textul tratatului vamal și comercial.

Budapesta, 25 Iulie. În afacerea omorului de la Danos a mai fost prins un țigan, care a declarat că la săvârșirea omorului au luat parte 10 țigani.

Viena, 25 Iulie. Conducătorii partidelor austriace au ținut ieri seară o consfătuire sub prezidenția lui Weiskirchner. S'a hotărât ca ședințele Reichsrathului să nu fie amânate, iar președintele a declarat că dacă se va ține vre-o ședință în cursul vacanței, deputații să fie invitați prin scrisori speciale. Chestiunea aceasta își are importanța din punctul de vedere bănesc. Dacă Reichsrathul va fi închis până la toamnă, membrii parlamentului nu-și vor mai primi diurnele până la acest interval de timp. În cazul însă când ședințele nu vor fi amânate deputații își vor primi regulat diurnele. Viitoarea ședință va avea loc, probabil, la 15 Octombrie.

București, 25 Iulie. În cercuri bine informate se susține știrea, că ministrul președinte *Sturza*, care se află actualmente în Carlsbad, va vizita la reîntoarcerea sa pe ministrul de externe austriac Aehrenthal, pentru de a se consfătuși în chestia conflictului cu grecii și în afacerile comerciale, ce se vor încheia cu Austro-Ungaria.

Londra, 25 Iulie. „Dayli Telegraph” află din Tokio, că la Seul s'a declarat starea de asediu. Eri după amiază a început să funcționeze cenzura contra ziarelor politice.

Petersburg, 25 Iulie. Fostul prim-ministru Bulighin a fost chemat la Peterhof. Se crede că țarul Nicolae ține ca Bulighin să participe la conferința, care urmează acum regulat la Peterhof, și unde se discută o mulțime de schimbări ce se vor aduce în viața publică a imperiului.

Constantinopol, 25 Iulie. Din Teheran se anunță că marele vizir *persan*, flul său și alte 14 persoane din familia sa au fost asasinați. Amănunte lipsesc.

Constantinopol, 25 Iulie. Flota mediterană engleză va face peste câțva timp o călătorie în Bosfor. Comandantul flotei, amiralul Deury, va fi primit în audiență de Sultan la 6 August.

Haga, 25 Iulie. Subcomisiunea pentru înființarea curții de arbitraj a continuat discuțiunea propozițiunii americane în privința executării datorțiilor. Delegatul german baronul Marschall a declarat că Germania consimte la propunerile americane fără nici o rezervă; întru cât privește înființarea curții de arbitraj, Germania este gata să examineze toate chestiunile și toate propunerile cu cel mai mare interes. Trebuie să se îmbunătățească și să se simplifice procedura curții de apel a acestei instituții și ea să devină permanentă.

Londra, 25 Iulie. Se anunță din Tokio: La Seul, deși trupele urmăresc în continuu pe răsculații coreeani, ele nu au isbutit să împedice pe aceștia ca să dea foc castelurilor celor doi miniștri. I-Tsac, noul împărat, și-a început domnia prin publicarea unei proclamații, în care îndeamnă poporul coreean, ca el să dea și în viitor pildă de loialitate și patriotism. Proclamația aceasta a fost precedată de un nou decret de abdicare a fostului împărat.

New-York, 25 Iulie. Din Anapolis se anunță: Carol Wanderbildt, fratele principesei Malborough, a plecat Joia trecut în iachtul său spre lanewston. Până astăzi el n'a sosit încă în numita localitate. Se crede că s'a întâmplat un accident nenorocit. Mai multe vapoare au fost trimise în căutarea lui.

New-York, 25 Iulie. Eri după amiază a fost asasinat, în Umonsquare, unul din cele mai animate puncte ale orașului, milionarul armean Tafsarian Huhanes. Se crede că asasinatul este opera comitetului revoluționar armean, din cauză că Huhanes a trădat interesele Armenilor.

Atkarsk. (gubernământul Saratow), 25 Iulie. Un tren de marfă a deraiat lângă Volsk. Doi conductorii au fost uciși și doi răniți. Mecanicul și fochistul au fost ușor răniți.

Dare de seamă și mulțumire publică.

La petrecerea de vară a tinerimei de pe Câmpie, care a avut loc în 30 Iunie st. n. în comuna Sâmbotelec, au binevoit a contribui peste taxe următorii:

a) au trimis: Dănilă Muțean not. pens., Ludoș 8 cor., Nicolae Vulou propr. Pogăceaua 4 cor.

b) au suprasolvit seara la cassă: Dr. Ioan Bozac, medic Varinczô 12 c., Ioan Rus, propr., Ludoș 8 c., Andrei Macaveiu, cand. de adv. 6 c., Teodor Moga, propr. Zau 6 c., Ioan Dan, medic Moos 6 cor., Emil Kormos Alexandrescu, m. propr. Grebenis 5 c., Ieronim Dănilă, Budatelec 3 c., Dr. Ioan Oltean, Ludoș 3 c., Laurian Voda, Lazar Rus, Teofil Moldovan, Alexandru Graur câte 2 cor., Vasile Hopârtean, Ioan Șinteu, Laurențiu Bozac, Septimiu Pop, Ieronim Bozac, Emil Pop, Iuliu Pop, Alexa Viciu, Petru Seulean, Văd. Ana Caliani, Oct. Florian, Emil Maior, Traian Hadarean, Iosif Morariu, Emil Petricaș, Ioan Pop câte 1 cor., Ella Moga 64 fil., Pamfil Pop 60 fil., Ioan Crișan 30 fil.

Au intrat cu totul 290 c. 96 fil.

Suma eșitelor a fost 115 c. 66 fil.

Rămâne deci un venit curat de cor. 175:30, cari s'au dat școlii gr.-cat din Sâmbotelec.

Mulțămim și pe calea aceasta oaspeților, dintre cari mulți din mari depărțări au alergat să ne întindă mână de ajutor la ajungerea școlului frumos și-i rugăm, ca amintirea clipelor zglobii petrecute împreună să o păstreze cu aceeași dragoste, cu care noi ne vom aduce aminte totdeauna în olike de plăcută înduioșare a inimelor recunoscătoare!

La revedere în 28 Iulie la Mociu!

Mociu, 1907. VII/11.

Liviu I. Dan
rig. în drept.

Producțiuni și petreceri.

Tinerimea română din Mediaș și jur invită la petrecerea de vară, care va aranja-o în 2 August a. c. (Sântul Ilie) în pavilionul hotelului „Schützen” din Mediaș. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 50 bani, de familie 3 cor. Venitul curat este destinat spre scop filantropic. Suprasolvirile sunt a să trimită în cancelaria advocațională a dlui dr. Dionisie Roman în Mediaș, Medgyes.

Curatoratul bisericii greco-catolice din Reghinul săsesc invită la petrecerea de vară, ce va aranja-o Sâmbătă, la 10 August n. a. c. în pavilionul din parcul orașului Reghin. Prețul intrării: De persoană 3 cor. De familie până la 3 membri 4 cor. Peste 3 membri 5 cor. Venitul curat e merit instituțiilor românești de sub conducerea aceluși curator. Inceputul precis la 8 oare seara.

Tinerimea universitară română de pe Câmpie invită la petrecerea de vară, ce va avea loc în sala cea mare dela otelul „Fazanul de Aur” din Mociu la 23 Iulie st. n. 1902. Venitul curat sa va da „Mesei studenților” din Cluj. Inceputul la 7 1/2 oare seara. Suprasolvirile se vor cvita cu mulțămită prin ziare. Mâncări și beuturi se află la otel.

Comitetul aranțator: Liviu I. Dan, rig. în drept, prezident; Emil Murășianu, cand. de adv., v.-prezident; Andrei Macavei, cand. de adv., v.-prezident; Aurel Fulea, cand. de adv., secretar; Teofil Moldovan, rig. în drept, secretar; Romeo I. Muntean, rig. în drept, casier; Iosif Macavei, rig. în drept, controlor; Aurel Blaga, stud. jur., maiordom și încă 20 membri în comitet.

Tinerii economi din Sieu-Măgeruș invită la producțiunea teatrală împreună cu joc, care se va ține în 4 August st. n. sub scut sigur. Inceputul la 7 oare seara. Prețul de intrare: de o persoană singură 1 cor. 60 fil., în familie 1 cor. 20 fil. Venitul curat e destinat în favorul bisericii gr.-cat. din loc. Ofertele marimoase se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică.

Program: „Peatra din casă” comedie cu cântece într'un act de Vasile Alexandri. „Pictorul fără voie”, comedie într'un act de Antoniu Pop. „Barbu Lăutariul” cântec comic de Vas. Alexandri, predat de dl Ales. Baba stud. gimn. „Pe neașteptate”, monolog de Antoniu Pop, predat de Ales. Oltean june econom.

Meseriașii români din Lugoj arangează petrecere dansantă Vineri (Sântul Ilie) în 20 Iulie, 2 August 1907 în pavilionul otelului „Concordia”.

Inteligența română din Csáki-Gorbó și jur invită la petrecerea de vară, ce se va arangia (Duminecă) la 11 August st. n. 1907 în pavilionul de vară din grădina școlii confesionale gr. cat. din Csáki-Gorbó în favorul bisericii gr. cat.

Patronii petrecerii: D-na Dr. Teodor Mihali și D-l Dr. Teodor Mihali, deputat dietal. **Comitetul aranjator:** Iovian Andreiu, protopop, președinte; Dr. Ioan Șliam, adv., președinte; Paul Roșca, protop., v.-președinte; Vasiliu Pop, protop., v.-președinte; Alesandru Pop, secretar; Aurel Mezei, notar, cassar; Ioan Domșa Andrei, preot, controlor și încă 34 de membrii.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cele 10 porunci ale igienei.

Îată după „Bournville Work Magazine”, cele zece porunci ale igienei:

1. Scoală-te și culcă-te de vreme și muncește toată ziua.
2. Apa și pâinea să fie alimentele tale esențiale, și ca să te porți bine, caută aerul curat și lumina soarelui.
3. Cumpătarea și măsura constituie cel mai bun elixir de longevitate.
4. Fii curat în toate privințele.
5. Somnul moderat odihnește și întărește; somnul prelungit moleșește și slăbește.
6. Haina cea mai bună e aceea, care lasă libertatea mișcărilor și este destul de caldă spre a proteja în contra schimbărilor temperaturii.
7. Casa să fie spațioasă, curată și luminoasă.
8. Distracțiunile și recreațiile desfată și fortifică spiritul; abuzul lor conduce la risipă, și risipa e calea vițului.
9. Veselia te face să iubești viața, și iubirea vieții e ca jumătatea din sănătate. Din contră tristetea și desnădăjduirea grăbesc epoca bătrâneței.
10. Acel ce lucrează mai mult cu capul, să nu neglijeze corpul său, și acel ce lucrează cu corpul, să nu uite că posedă și un spirit, pe care e dator a-l cultiva, să caute să-și lărgească cât mai mult ideile.

Un munte de marmoră aruncat în aer.

Se anunță din Carrara, că cu 8 tone de material explosiv, numit *Prometheu*, s'a făcut să sară în aer un munte de marmoră. Explozia a fost teribilă; o ploaie de sfărâmături de marmoră a căzut în urma exploziei. Mii de persoane au asistat la acest spectacol. Poetul d'Annunzio, cu ajutorul unui fir electric, a făcut să explozede mina.

O grevă curioasă.

La Washington, mai multe funcționare ale guvernului sunt hotărâte să se pună în grevă. Nu fiindcă leașa le-ar fi prea mică, ci fiindcă autoritățile au decis ca toate oglinzile din birou să dispară, sub pedeapsa destituirii proprietarelor lor.

Această măsură se zice c'a fost luată în urma raportului unui inspector, care a constatat că tinerile funcționare își petreceau cea mai mare parte admirându-se în oglindă, în paguba serviciului. Acest raport a infuriat pe ampioate, fapt pe care ele nu-l ascund de loc.

Măsura, a declarat una din ele, e nedreaptă. Cum? Ni se zice că funcționarele guvernului trebuie să dea pildă celorlalte femei, ca ținută, și ni se ridică totuși dreptul de a avea o oglindă, pentru a putea supraveghea din când în când toaleta noastră? Preferăm să părăsim serviciul, decât să ne supunem la o decizie, care constituie un atentat la libertate...

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Corsete franțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialității de bandaje pentru stomac, pânțec, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la **Rappaport B.** Strada Porții Nr 16 etajul I.

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2843, 28—39)

Institut indigen. Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
din Sibiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc. asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

94,975.294 cor.

Capital asigurat asupra vieții:

9,239.195 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295,120-15 c., pt. capitale asig. pe viață 3,760,810-21 c.

Oferte și informații se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Magazin de încălțăminte

ALFRED IPSEN

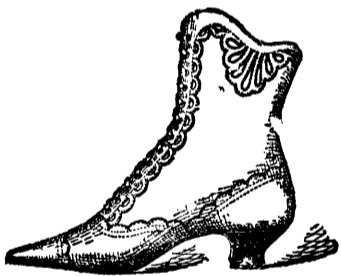
Brașov, Strada Vămei 36, vis-à-vis de Cafeneaua Transilvania (Halta Tramvaiului.)

Mare asortiment și deposit bogat de Ghete pentru stradă, Sport, de lucru și de lux, potrivite după picior și cu prețuri foarte ieftine.

Specialitate: Ghete fine cu sic lucrate după măsura și metod ortopedic. — La comanda de afară ajunge trimiterea unei ghete vechi ca măsură.

Reparaturi

se fac prompt și ieftin.

(2817,16—4)

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, rocea la mână și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încursee din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis a êse confundat cu aparatul „Volta“, de ôre-ce „Olasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electre-magnetice o recomandă îndecesebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

Nr. 112—1907.

Publicațiune.

Casele nr. 53 din Strada Prundului (Șcheiu) constatătoare din mai multe cartiere și localități de prăvălie se dau în chirie începând cu 29 Septembrie 1907.

Pentru orice informațiuni a se adresa subsemnatului.

Brașov, în 3 Iulie 1907.

Andrieu Lupan, epitrop, Căsova de sus Nr. 4.

2931,3—8.

De arândat.

Moara de măcinat

cu două pietre din Bran (Simon) precum și ferestrele venețian de lângă ea, ambe în starea cea mai bună, sunt de arândat dela 1 Nov. 1907 sub condițiuni favorabile.

Doritorii să se adreseze la Nicolae Vlad, în Bran, la banca „Par-simonia“.

(2—5.)

Unde?

se poate cumpără ieftin și bun Stofe de Rochii moderne pentru Dame de tot felul.

Pelerine de dantelă,
Voil de lin,
Batiste, Satin,

Cretone, Flanell,
Zephir, Barchent,
Oxford, Stofe de in,

Pânzături de masă cu metru, Servete, Garnituri de masă și pat. — Mătăsării pentru bluze și rochii. — Stofe de lână pentru bărbați de costumuri întregi.

Toate mărunțișurile pentru croitori. 2941[1—10].

În salonul de mărfuri Parthie și Resturi
Strada Neagră Nr. 35

JULIUS RESCHNER.

P. Canon Antwerpen

Lange Herrenthalsche Straat 23.

Expedient de pasageri

concesionat de guvernul reg. belgian cu cautiune de franci 40,000.

Expediez pasageri
la NEW-YORK & Canada
Nordamerica și Sudamerica

precum și la toate locurile din lume

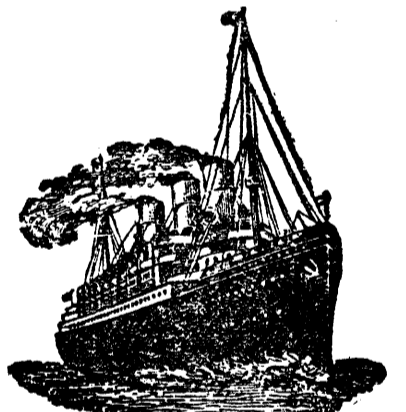
Direct cu Vapoare de postă Clasa prima,
cu prețuri foarte ieftine.

Mâncare și serviciu escelent pe Vapor

Informații despre Nordamerica și Canada la dorință, se comunică cu plăcere.

P. CANON ANTWERPEN, Lange Herrenthalsche Straat 23.

Descriere despre CANADA la cerere se trimite gratis și franco.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcânia Steua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul seu de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot că-păta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută prompt și ieftin, iau asupra-mi și transporturi de morți în streinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

25—*